

Region Nordjylland

Dato: 2. juli 2007
Kontor: Kommunaljuridisk kt.
J.nr.: 2006-2110/1081-1
Sagsbeh.: DSI

Ved brev af 5. december 2006 med bilag rettede forberedelsesudvalget for Region Nordjylland henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet vedrørende statsamtmanden for Nordjyllands Amts udtalelse af 1. december 2006 om lovligheden af forberedelsesudvalgets planlagte arrangement på hotel Comwell Rebild Bakker.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har taget sagen op til behandling af egen drift og har nu afsluttet behandlingen af sagen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder ikke grundlag for at antage, at det ville være ulovligt at afholde det planlagte arrangement.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ved kopi af dette brev meddelt Statsforvaltningen Nordjylland ministeriets retsopfattelse.

Her følger først en gennemgang af sagens baggrund og derefter en nærmere begrundelse for Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse.

Sagens baggrund:

Det fremgik af en artikel i Nordjyske Stiftstidende den 26. november 2006, at medlemmerne af forberedelsesudvalget for Region Nordjylland med ledsagere, embedsmænd med ledsagere og pressefolk med ledsagere den 1. december 2006 skulle deltage i et arrangement på hotel Comwell Rebild Bakker indeholdende middag, underholdning af en skuespiller samt overnatning. Det fremgik videre, at den samlede udgift, der skulle afholdes af offentlige midler, var på 835 kr. pr. deltager. Ifølge artiklen skulle arrangementet markere vedtagelsen af Region Nordjyllands budget for 2007.

På baggrund af denne artikel anmodede Statsamtet Nordjylland den 28. november 2006 forberedelsesudvalget for Region Nordjylland om en udtalelse.

Forberedelsesudvalget for Region Nordjylland oplyste ved brev af 29. november 2006 til Statsamtet Nordjylland bl.a., at de i Nordjyske Stiftstidende angivne oplysninger om det planlagte arrangement i det væsentlige var korrekte. Forberedelsesudvalget oplyste videre, at formanden for forberedelsesudvalget på et temamøde om budget den 5.

september 2006 orienterede udvalget om et ønske om at indføre en tradition for afslutning af budgetarbejdet med en middag. Forberedelsesudvalget oplyste videre, at der i uge 39 var sendt invitationer ud til arrangementet. I relation til det retlige grundlag for afholdelse af udgiften oplyste forberedelsesudvalget, at beslutningen var truffet i forlængelse af den praksis, der havde været i Nordjyllands Amtsråd såvel som i mange kommuner landet over, hvor der som et naturligt led i rækken af mødeaktiviteter omkring budgetindgåelse havde været afholdt en budgetmiddag med politikere, presse og involverede tjenestemænd med ledsagere. Der var således efter forberedelsesudvalgets opfattelse tale om en repræsentativ udgift, som var båret af hensyn til et konstruktivt samarbejde omkring budgetlægningen.

Statsamtet Nordjylland oplyste ved e-post af 29. november 2006 til forberedelsesudvalget for Region Nordjylland, at det planlagte arrangement ikke lovligt kunne afholdes for offentlige midler.

Forberedelsesudvalget for Region Nordjylland oplyste den 29. november 2006 til Statsamtet Nordjylland, at forberedelsesudvalget havde besluttet at aflyse det planlagte arrangement.

Ved brev af 1. december 2006 til forberedelsesudvalget for Region Nordjylland udtalte statsamtmanden for Nordjyllands Amt sig om sagen. Af udtalelsen fremgår bl.a. følgende:

"Ad. A) Personalets og deres ledsageres deltagelse.

...

Vi er ikke i besiddelse af oplysninger om begrundelsen for, at der skulle deltage ansatte i arrangementet og vi har således ikke mulighed for at tage stilling til, om det skøn, der er udøvet, ligger inden for de rimelige rammer.

På grund af det, der er anført nedenfor, finder vi endvidere ikke anledning til at foretage en nærmere undersøgelse af spørgsmålet.

Ad. B) Medlemmer af pressen og deres ledsageres deltagelse.

Af forarbejderne til regionsloven fremgår endvidere, at Regionsrådet i fornødent omfang vil kunne foretage dispositioner med henblik på at informere om regionernes virksomhed og repræsentere regionerne udadtil.

Statsamtet finder, at Forberedelsesudvalget har en tilsvarende adgang til at informere om udvalgsarbejdet og repræsentere udvalget udadtil.

På baggrund af de oplysninger statsamtet er i besiddelse af, finder statsamtet ikke, at pressens deltagelse har til formål at informere om Forberedelsesudvalgets virksomhed.

Der er herved bl.a. lagt vægt på, at en fest som den foreliggende ikke er et naturligt og velegnet informationsforum.

Rækkevidden af Forberedelsesudvalgets adgang til at afholde repræsentationsudgifter giver i øvrigt anledning til tvivl. Bl.a. kan det give anledning til tvivl, om Forberedelsesudvalget bør anvende offentlige midler på pressefolkernes ledsagere.

På grund af det, der er anført nedenfor, finder vi dog ikke anledning til at undersøge spørgsmålene nærmere.

Ad. C) Udvalgsmedlemmernes og deres ledsageres deltagelse.

Regionslovens §§ 11 og 50 indeholder regler om de ydelser medlemmerne af Forberedelsesudvalget og Regionsrådet samt formanden m.v. modtager.

...

Det ovenfor anførte indebærer efter statsamtets opfattelse dels, at vederlæggelse af et medlem af forberedelsesudvalget kræver udtrykkelig lovhjemmel og dels, at der ikke udover styrelseslovens §§ 16 og 34 er adgang til at vederlægge medlemmerne for hvervet.

...

Et forberedelsesudvalg kan således ikke lovligt uden for rammerne af de nævnte bestemmelser træffe beslutninger, der har til formål at tillægge medlemmerne en begunstigelse i form af en økonomisk ydelse eller på anden måde.

For god ordens skyld bemærkes, at det er umiddelbart klart, at et måltid, der serveres i forbindelse med et møde som strækker sig ind i almindelig spisetid, kan afholdes af offentlige midler. Det foreliggende arrangement er ikke omfattet af dette synspunkt.

...

Efter statsamtets opfattelse følger det af forholdets natur, at også Regionsrådet og Forberedelsesudvalget må have en vis adgang til – på samme måde som kommuner og amtskommuner – at afholde forskellige arrangementer. Ved afgørelsen af, hvilke arrangementer, der er lovlige, er det nærliggende at lægge vægt på, hvad kommunerne og amtskommunerne lovligt kan foretage.

Som tidligere nævnt, er et arrangement som det foreliggende ikke velegnet som et forum til at give pressen informationer om Forberedelsesudvalgets og det senere Regionsråds arbejde.

Der er heller ikke grund til at tro, at et arrangement, hvor pressen kan overvåge, at de folkevalgte og de øverste embedsmænd fester for offentlige midler, vil give positiv PR og dermed være egnet som et repræsentativt redskab.

Det fremgår også af skrivelsen af 29. november 2006 fra Formanden for Forberedelsesudvalget, at arrangementet er båret af hensyn til et konstruktivt samarbejde omkring budgetlægningsgen.

Spørgsmålet er herefter, om hensynet til at sikre gode samarbejdsforhold mellem de folkevalgte, embedsmændene og pressen kan legitimere arrangementet.

Det er umiddelbart klart, at det kan være nødvendigt for Forberedelsesudvalget og senere Regionsrådet at afholde udgifter med det formål at sikre samarbejdet. Hvor der f.eks. er opstået samarbejdsvanskeligheder, vil det efter omstændighederne være lovligt at afholde endog betydelige udgifter (f.eks. til konsulentbistand) med henblik på at rette forholdene op.

Hvor der ikke foreligger sådanne særlige forhold og hvor arrangementet i øvrigt fremstår som en begunstigelse af de folkevalgte, bør der udvises betydelig tilbageholdenhed. Det hænger sammen med, at reglerne for ydelser til de folkevalgte som nævnt overfor, er udtømmende. ...

...

Det er vistnok en udbredt praksis i kommunerne, at der i forlængelse af budgetforhandlingerne afholdes en middag. En sådan middag kan være et naturligt og hensigtsmæssigt led i processerne, der er egnet til at bringe samarbejdet i kommunalbestyrelserne videre efter de diskussioner, der har været under budgetforhandlingerne.

En sådan middag, der finder sted som led i budgetforhandlingerne, synes legitimeret efter sit formål, hvis den holdes inden for rimelige rammer.

I den foreliggende sag er der imidlertid tale om en fest med ledsagere, hvor festen omfatter underholdning og overnatning på hotel, og som ikke finder sted i forlængelse af budgetforhandlingerne, men ca. 2 måneder efter forhandlingernes afslutning.

Det er på den baggrund efter en samlet vurdering statsamtets opfattelse, at det foreliggende arrangement i helt overvejende grad har karakter af en begunstigelse af (bl.a.) de folkevalgte. Som anført ovenfor angiver lovgivningen udtømmende, hvilke ydelser de folkevalgte må modtage for deres arbejde og en fest som den foreliggende er ikke omfattet heraf.

Det betyder, at det ikke er lovligt at afholde arrangementet for offentlige midler.

Under henvisning til, at det er oplyst, at Forberedelsesudvalget har besluttet at aflyse arrangementet finder statsamtet ikke anledning til at foretage yderligere i anledning af beslutningen om afholdelse af arrangementet.

..."

Ved brev af 5. december 2006 med bilag rettede forberedelsesudvalget for Region Nordjylland henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet vedrørende statsamtmandens udtalelse af 1. december 2006. Forberedelsesudvalget anførte blandt andet, at arrangementet i sin form og sit omfang var omfattet af den praksis, der gælder for kommuner og amtskommuner, idet der var tale om et årligt arrangement med det sigte generelt at underbygge samarbejdet mellem politikere, at pressens og ledsageres deltagelse samt hoteludgifter accepteres i tilsvarende kommunale arrangementer, ligesom der i andre kommunale arrangementer afholdes omkostninger til taxa efter bespisning, at de nye regioners geografiske udstrækning burde tages i betragtning, da der er medlemmer af forberedelsesudvalget, som har to timers kørsel hjem i forlængelse af mødeaktiviteter og et arrangement som det aflyste, at den samlede udgift på 835 kr. pr. deltager, der omfattede en samlet pris for middag, underholdning og overnatning, prismæssigt ikke overstiger tilsvarende arrangementer, at den tidsmæssige adskillelse af arrangementet fra budgetbehandling skal ses i lyset af, at budgetdrøftelserne er en

proces og ikke ét forhandlingsmøde, samt at placeringen af arrangementet i 2006 havde været en kalendermæssig udfordring med to politiske systemers parallelle arbejde. På den baggrund var det forberedelsesudvalgets vurdering, at det ville være rimeligt at afholde et årligt arrangement af denne karakter, som en integreret del af et godt samarbejde i et parlamentarisk forum.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet anmodede ved e-post af 11. december 2006 statsamtmanden for Nordjyllands Amt om en udtalelse om sagen.

Statsforvaltningen Nordjylland oplyste ved brev af 16. marts 2007 med bilag til Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at statsforvaltningen kunne henholde sig til udtalelsen af 1. december 2006. Statsforvaltningen fremsendte samtidig en notits af 9. marts 2007 om sagen.

Af notitsen fremgår bl.a., at kuvertprisen på 835 kr. pr. person efter statsforvaltningens opfattelse ikke omfattede drikkevarer og transport, og at den samlede udgift pr. deltager derfor ville være noget højere. Det fremgår videre, at statsforvaltningen var bekendt med, at der var en amtskommune og to-tre kommuner, der i forbindelse med valgperiodens afslutning havde afholdt arrangementer, der bl.a. omfattede overnatning og underholdning med deltagelse af ledsagere. Statsforvaltningen fandt imidlertid ikke, at der var grundlag for at antage, at der eksisterede en praksis, hvorefter en kommune kunne markere budgetvedtagelsen med et arrangement, der omfatter middag med ledsagere, underholdning og overnatning på hotel. Det fremgår endvidere, at det foreliggende arrangement ikke skulle finde sted som led i mødeaktivitet omkring budgetindgåelsen, men to måneder senere. Arrangementet fremstod på den baggrund efter statsforvaltningens opfattelse som et selvstændigt arrangement, der ikke havde nogen direkte forbindelse til arbejdet i forberedelsesudvalget. Der var efter statsforvaltningens opfattelse ikke nogen regional interesse i afholdelsen af det omtalte arrangement, hvorfor arrangementet havde karakter af en begunstigelse af politikerne. I øvrigt oplyste statsforvaltningen, at statsforvaltningen havde ændret sin retsopfattelse i forhold til et afskedsarrangement i forbindelse med valgperiodens afslutning i en kommune, idet det nu var statsforvaltningens opfattelse, at et arrangement, hvor deltagerne for offentlige midler rejser ud med ledsagere, får middag og overnatning på hotel, er ulovligt, medmindre der kan påvises et konkret kommunalt formål hermed.

Ved e-post af 28. marts 2007 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet fremsendte Region Nordjylland kopi af regionsrådets brev af 27. marts 2007 til Folketingets Kommunaludvalg. Af brevet fremgår bl.a., at der efter regionsrådets opfattelse var et klart og legitimt formål med arrangementet, og at der i situationen kunne ses bort fra snævre tidsmæssige sammenhænge. Endvidere anførte regionen, at arrangementet med en udgift på 835 kr. pr. person lå i et rimeligt leje og i niveau med øvrige kommunale arrangementer.

Ved e-post af 10. april 2007 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet fremkom Statsforvaltningen Nordjylland med bemærkninger til regionsrådets brev af 27. marts 2007 med anmodning om eventuelle bemærkninger.

Ved e-post af 2. maj 2007 til Region Nordjylland fremsendte Indenrigs- og Sundhedsministeriet kopi af Statsforvaltningen Nordjyllands bemærkninger af 10. april 2007.

Region Nordjylland oplyste ved e-post af 11. maj 2007 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at det omtalte arrangement tillige havde et klart formål i forhold til samarbejde med pressen, og at arrangementet netop derfor var planlagt i det offentlige rum for at skabe åbenhed og gennemsigtighed i forhold til regionsrådets virke. Om den samlede pris for arrangementet oplyste regionen, at der aldrig var taget stilling til, hvorledes udgifter til drikkevarer skulle finansieres, og at der kunne tænkes mange variationer i forhold til udgiftens afholdelse, f.eks. at deltagerne fuldt ud dækkede udgifter til drikkevarer eller, at der blev skænket op indenfor en større eller mindre ramme på regionens vegne. Om eventuelle transportudgifter oplyste regionen, at der var flere afbud i forhold til overnatning, hvilket ville have været med til at nedsætte den gennemsnitlige pris pr. deltager. Endelig anførte regionen, at der efter regionens opfattelse også bør tages højde for regionernes store geografiske afstande i forhold til fastlæggelse af udgiftsniveau.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets udtalelse:

1. Tilsynet med forberedelsesudvalget for Region Nordjylland varetages af statsamtmanden for Nordjyllands Amt, jf. § 66 i regionsloven (lov nr. 537 af 24. juni 2005 om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab).

Statsamtmandens tilsyn er et retligt tilsyn. Statsamtmanden fører tilsyn med, at forberedelsesudvalget overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder regionale forskrifter, der er udstedt i medfør af denne lovgivning, jf. § 67 i regionsloven og § 48 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 1060 af 24. oktober 2006).

Statsamtmanden kan ikke tage stilling til, om forberedelsesudvalgets dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er ikke i almindelighed klageinstans over for statsamtmændene, herunder statsamtmanden for Nordjyllands Amt. Ministeriet kan af egen drift tage spørgsmål om lovligheden af et forberedelsesudvalgs dispositioner eller undladelser, som statsamtmanden har udtalt sig om, op til behandling, når ministeriet skønner, at sagen er af principiel eller generel betydning eller har alvorlig karakter, jf. regionslovens § 67, jf. § 53, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

2. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har fundet anledning til først generelt at vurdere spørgsmålet om en *kommunes* adgang til at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede. Dette spørgsmål er ikke reguleret i den skrevne lovgivning og skal derfor afgøres efter almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse – de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Efter kommunalfuldmagtsreglerne antages en kommunes adgang til uden lovhjemmel at gennemføre foranstaltninger blandt andet at være afgrænset af, hvad der traditionelt er betegnet som et almennytteskriterium. Dette kriterium indebærer, at en kommune som udgangspunkt kun kan gennemføre foranstaltninger, der kommer det kommunale fællesskab til gode.

Dette udgangspunkt indebærer, at en kommune normalt ikke uden lovhjemmel kan gennemføre foranstaltninger, der udelukkende eller i det væsentligste er motiveret i varetagelse af individuelle interesser hos enkeltpersoner eller grupper af enkeltpersoner. Hvor der i øvrigt er et lovligt kommunalt formål, indebærer den omstændighed, at virkningen af en kommunal disposition er til fordel for en enkelt person, ikke i sig selv, at den pågældende disposition bliver ulovlig.

Der henvises herved til bl.a. Karsten Revsbech, Kommunernes opgaver, 2005, side 61 ff., Inger Mogensen & Dario Silic, Kommunalfuldmagtsreglerne i praksis, 2004, side 29, Jens Garde og Karsten Revsbech, Kommunalret, 2002, side 18 og 25 ff., Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 2002, side 691 ff. og Erik Harder, Dansk Kommunalforvaltning II Opgaver 1987, side 68 ff. og 118 ff., men dog tilsyneladende noget anderledes Mogens Heide-Jørgensen, Den kommunale interesse, 1993, side 285 ff., særligt side 317 f.

Almennytteskriteriet er ikke udtryk for en særlig præcis afgrænsning af kommuners kompetence. Kriteriet kan dog medvirke til en afgrænsning af, hvilke kommunale hensyn der i en samlet afvejning af interesser kan begrunde, at en kommune lovligt kan varetage en opgave.

Det afgørende for vurderingen af, om en kommune lovligt vil kunne varetage en opgave med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne, er således, om kommunen herved varetager en kommunal interesse. Det bemærkes i den forbindelse, at det er lovligt for en kommune at afholde udgifter i forbindelse med repræsentation af kommunen udadtil.

Endvidere antages det efter kommunalfuldmagtsreglerne, at der påhviler kommunen en generel forpligtelse til at handle økonomisk forsvarligt. Der tilkommer i den forbindelse kommunen et betydeligt skøn ved vurderingen af, om en given disposition er økonomisk forsvarlig.

Der kan henvises til Karsten Revsbech, Kommunernes opgaver, 2005, side 77 ff., Hans Gammeltoft Hansen m.fl., Forvaltningsret 2002, side 687 og betænkning 996/1983 om ansvarsplacering og reaktionsmuligheder i kommunestyret, side 65 f.

3. For så vidt angår en *regions* adgang til at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, følger det af § 5, stk. 2, i regionsloven, at regionsrådene ikke kan varetage andre opgaver end dem, der følger af den skrevne lovgivning, og som er nævnt i stk. 1. Af bemærkningerne til bestemmelsen (L 65, Folketingsåret 2004-05, 2. samling) fremgår, at det indebærer, at kommunalfuldmagtsreglerne ikke finder anvendelse for regionernes virksomhed.

Det fremgår videre af bemærkningerne til bestemmelsen, at det forhold, at regionerne er offentlige myndigheder, der modtager offentlige bevillinger, og som varetager opgaver i henhold til den skrevne lovgivning, indebærer, at regionerne har mulighed for i overensstemmelse med lovgivningen i øvrigt at foretage de dispositioner, der er nødvendige for at varetage de pågældende opgaver. Disse offentligretlige grundsætninger om regioners adgang til at foretage sådanne dispositioner kan benævnes myndighedsfuldmagten.

Det afgørende for vurderingen af, om et regionsråd lovligt kan varetage en opgave med hjemmel i myndighedsfuldmagten, er således, om der herved varetages en regional interesse som et nødvendigt led i opgavevaretagelsen. Det bemærkes i den forbindelse, at et regionsråd ifølge bemærkningerne til bestemmelsen blandt andet i fornødent omfang kan foretage dispositioner med henblik på at repræsentere regionerne udadtil.

Det fremgår videre af bemærkningerne til bestemmelsen, at regionerne som offentlige myndigheder ved disponeringen skal udvise de nødvendige økonomiske hensyn og udvise økonomisk forsvarlighed. En grundsætning herom fastlægger ikke præcise grænser for, hvornår en region handler økonomisk forsvarligt, men har betydning ved vurderingen af lovligheden af alle regionernes økonomiske dispositioner. Eksempelvis nævnes i bemærkningerne regionens afholdelse af repræsentationsudgifter.

4. For så vidt angår et *sammenlægningsudvalgs* adgang til at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, bemærkes, at kommunalfuldmagtsreglerne ikke finder anvendelse for sammenlægningsudvalgets virksomhed, idet sammenlægningsudvalgets opgaver udtømmende er reguleret i § 19 i lov nr. 540 af 24. juni 2005 om revision af den kommunale inddeling.

Det bemærkes, at sammenlægningsudvalget må betragtes som en i forhold til vedkommende kommune særskilt myndighed med sit særskilte retsgrundlag.

Det fremgår af § 19, nr. 13, i lov om revision af den kommunale inddeling, at sammenlægningsudvalget i sin funktionsperiode skal træffe andre beslutninger, der er nødvendige med henblik på at forberede oprettelsen af den nye kommune samt tilførslen af nye opgaver til den nye kommune.

Sammenlægningsudvalget har således mulighed for i overensstemmelse med lovgivningen at foretage de dispositioner, der er nødvendige for at varetage sammenlægningsudvalgets opgaver, herunder i samme udstrækning som kommunerne at afholde eksempelvis repræsentationsudgifter.

5. For så vidt angår et *forberedelsesudvalgs* adgang til at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, bemærkes, at kommunalfuldmagtsreglerne ikke finder anvendelse for forberedelsesudvalgets virksomhed, idet forberedelsesudvalgets opgaver udtømmende er reguleret i § 52 i regionsloven.

Det bemærkes, at forberedelsesudvalget må betragtes som en i forhold til vedkommende region særskilt myndighed med sit særskilte retsgrundlag.

Det følger af § 52, nr. 12, i regionsloven, at forberedelsesudvalget i sin funktionsperiode skal træffe beslutninger, der er nødvendige med henblik på at forberede oprettelsen af regionen.

Forberedelsesudvalget har således mulighed for i overensstemmelse med lovgivningen at foretage de dispositioner, der er nødvendige for at varetage forberedelsesudvalgets opgaver, herunder i samme udstrækning som regionerne at afholde eksempelvis repræsentationsudgifter.

Det er på den baggrund Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at kommunalbestyrelsens, regionsrådets, sammenlægningsudvalgets og forberedelsesudvalgets adgang til at afholde udgifter til et arrangement, som det i sagen omhandlede, er reguleret af offentligtretlige grundsætninger med samme indhold.

6. På baggrund af den foreliggende sag har Indenrigs- og Sundhedsministeriet fundet anledning til at vurdere følgende to problemstillinger:

- Er det lovligt for kommunale og regionale myndigheder at afholde et arrangement, som det i sagen foreliggende, med en deltagerkreds, der består af kommunale henholdsvis regionale politikere med ledsagere, embedsmænd med ledsagere og pressen med ledsagere, jf. pkt. 7?
- Kan et arrangements omfang og karakter indebære, at arrangementet må anses for at være i strid mod grundsætningen om økonomisk forsvarlighed, jf. pkt. 8?

7. Ved vurderingen af, hvorvidt det er lovligt for kommunale og regionale myndigheder at afholde et arrangement, som det i sagen foreliggende, med en deltagerkreds, der består af kommunale henholdsvis regionale politikere med ledsagere, embedsmænd med ledsagere og pressen med ledsagere, har Indenrigs- og Sundhedsministeriet fundet anledning til at vurdere følgende spørgsmål:

- a) Er det lovligt at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, for kommunale og regionale politikere?
- b) Er det lovligt at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, med deltagelse af embedsmænd?
- c) Er det lovligt at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, med deltagelse af ledsagerne til kommunale og regionale politikere og embedsmænd?
- d) Er det lovligt at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, med deltagelse af pressen?
- e) Er det lovligt at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, med deltagelse af pressens ledsagere?

Ad a) Er det lovligt at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, for kommunale og regionale politikere?

Vederlæggelse af kommunale og regionale politikere (medlemmer af kommunalbestyrelsen, regionsrådet, sammenlægningsudvalget og forberedelsesudvalget) er udtømmende reguleret i § 16, stk. 1, 3-6, og stk. 8-12, § 16 a og § 34 i lov om kommunernes styrelse, jf. for regionsrådets vedkommende § 11 i regionsloven, for sammenlægningsudvalgets vedkommende § 17 i lov om revision af den kommunale inddeling og for forberedelsesudvalgets vedkommende § 50 i regionsloven.

Der henvises til Hans B. Thomsen, Pernille Christensen og Christian Schønau, Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2004, side 93.

Det forhold, at vederlagsreglerne indeholder en udtømmende regulering af kommunale og regionale politikeres vederlæggelse, indebærer, at det ikke er lovligt at vederlægge disse politikere på anden måde, end hvad der følger af vederlagsreglerne. Det vil såle-

des være ulovligt at afholde arrangementer med det formål at honorere disse politikere. Vederlagsreglerne afskærer derimod ikke kommunale og regionale politikere fra at deltage i et arrangement, der ikke har til formål at honorere politikerne, men har til formål at varetage en kommunal henholdsvis regional interesse, f.eks. et repræsentationsarrangement.

Afgørende for, om kommunale og regionale myndigheder lovligt kan afholde udgifter for så vidt angår kommunale og regionale politikere til et arrangement, som det i sagen omhandlede, er således, hvorvidt der foreligger en kommunal henholdsvis regional interesse heri.

Det bemærkes, at det i almindelighed er sagligt for kommunale og regionale myndigheder at afholde udgifter til bespisning til kommunale og regionale politikere i forbindelse med mødedeltagelse. Det bemærkes i den forbindelse, at der i § 16, stk. 10, litra a, i lov om kommunernes styrelse er hjemmel til at yde medlemmer af kommunalbestyrelsen godtgørelse for fravær fra hjemstedet, herunder godtgørelse for udgifter til forplejning, i forbindelse med deltagelse i de i lov om kommunernes styrelse § 16, stk. 1, litra a-f, nævnte møder m.v. Bestemmelsen indebærer bl.a., at et kommunalbestyrelsesmedlem, der selv lægger ud for bespisning i forbindelse med sådanne møder m.v., kan få godtgjort sine udgifter hertil. Det samme gælder for regionsrådsmedlemmer, jf. § 11 i regionsloven, for forberedelsesudvalgsmedlemmer, jf. § 50 i regionsloven, og for sammenlægningsudvalgsmedlemmer, jf. § 17 i lov om revision af den kommunale inddeling. Bestemmelsen understøtter, at kommunale og regionale myndigheder selv kan afholde de nævnte udgifter til bespisning.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at der endvidere kan være tilfælde, hvor der kan foreligge en kommunal henholdsvis regional interesse i at afholde en middag for kommunale og regionale politikere, selvom formålet ikke er at bespise deltagerne i forbindelse med afholdelse af et møde. Efter ministeriets opfattelse vil det således være lovligt for kommunale og regionale myndigheder at afholde en middag i forbindelse med valgperiodens afslutning, i forbindelse med det konstituerende møde eller som en årlig markering af det forløbne og kommende samarbejde, f.eks. i forbindelse med budgetvedtagelsen. Baggrunden herfor er, at ministeriet finder, at sådanne middage må påregnes at give et udbytte, der bidrager til en bedre løsning af kommunale og regionale opgaver. Sådanne middagsarrangementer kan således være med til at etablere, bevare og styrke et godt arbejdsklima indbyrdes mellem de forskellige politiske grupper i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet og bidrage til at skabe et godt og konstruktivt samarbejde i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ikke tidligere taget stilling til, hvorvidt der kan foreligge en kommunal eller regional interesse i at afholde udgifter til et arrangement, som det i sagen omhandlede, der består af middag, underholdning og overnatning, for kommunale og regionale politikere. Der ses endvidere ikke at være taget stilling til spørgsmålet i den kommunalretlige litteratur.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det forhold, at et arrangement ikke alene består af en middag, men også af underholdning og overnatning, ikke i sig selv kan føre til en antagelse af, at arrangementet ikke er lovligt: Ministeriet finder ikke grundlag for at afvise, at også et arrangement bestående af middag, underholdning og overnatning kan være med til at etablere, bevare og styrke et godt arbejdsklima indbyrdes

des mellem de forskellige politiske grupper i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet og bidrage til at skabe et godt og konstruktivt samarbejde i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet. Det bemærkes i den forbindelse, at kommunale og regionale myndigheder efter omstændighederne kan have ganske vide rammer for sammensætning af arrangementer, der afholdes med henblik på at styrke samarbejdet mellem kommunale henholdsvis regionale politikere og embedsmænd, og repræsentationsarrangementer. Det bemærkes, at et arrangement, der også omfatter overnatning, efter ministeriets opfattelse navnlig kan begrundes i forhold til myndigheder, hvis medlemmer kommer fra et stort geografisk område.

Det er i den forbindelse en betingelse, at prisen for et givet arrangement ikke er strid med grundsætningen om økonomisk forsvarlighed, jf. pkt. 8.

Efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse kan det endvidere være lovligt at afholde et årligt arrangement, der har flere formål, ligesom det i et vist omfang kan være lovligt at afholde flere arrangementer i løbet af et år, der hvert har sit eget formål. Antallet af sådanne arrangementer i løbet af et år kan inddrages i vurderingen af lovligheden af det enkelte arrangements omfang, jf. pkt. 8.

Spørgsmålet er herefter, om der tillige foreligger en regional interesse i, at et forberedelsesudvalg afholder et arrangement, som det i sagen omhandlede, for regionale politikere.

I den foreliggende sag har Indenrigs- og Sundhedsministeriet lagt til grund, at det planlagte arrangement efter det oplyste var begrundet i et ønske om at styrke et konstruktivt samarbejde i forbindelse med budgetlægningen. Efter det oplyste var formålet med arrangementet endvidere at bidrage til at bevare og styrke samarbejdet mellem forberedelsesudvalget og den administrative ledelse i regionen samt styrke samarbejdet med lokalpressen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder, at der må tilkomme forberedelsesudvalget et vist skøn i vurderingen af, hvorvidt der foreligger en regional interesse i afholdelsen af udgifter til sådanne arrangementer. Endvidere må rammerne for en sådan skønsmæssig vurdering efter omstændighederne være vide. Det må således bero på en konkret vurdering af det pågældende arrangement, hvorvidt forberedelsesudvalget har handlet inden for rammerne af det lovlige skøn.

På den baggrund finder Indenrigs- og Sundhedsministeriet ikke grundlag for at antage, at det ville være ulovligt at afholde udgifter til regionale politikeres deltagelse i det i sagen omhandlede arrangement. Ministeriet finder i den forbindelse ikke, at det kan tillægges betydning, at det planlagte arrangement lå et par måneder efter budgetvedtagelsen. Ministeriet har i den forbindelse lagt til grund, at der var tale om et årligt arrangement, der havde til formål at bidrage til at bevare og styrke samarbejdet mellem forberedelsesudvalget og den administrative ledelse i regionen samt styrke samarbejdet med lokalpressen. Den tidsmæssige forskydning i forhold til budgetvedtagelsen har således ikke betydning for lovligheden af arrangementet.

Ad b) Er det lovligt at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, med deltagelse af embedsmænd?

Det afgørende for lovligheden af afholdelse af i et arrangement, som det i sagen omhandlede, med deltagelse af embedsmænd, må efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse være, om formålet med embedsmænds deltagelse i arrangementet er at varetage en kommunal henholdsvis regional interesse. Baggrunden for den kommunale henholdsvis regionale interesse i, at embedsmænd deltager i sådanne arrangementer, kan f.eks. være et ønske om at styrke sammenholdet og samarbejdsrelationerne mellem kommunale henholdsvis regionale politikere og embedsmænd. En sådan interesse må efter ministeriets opfattelse anses for lovlig.

I den foreliggende sag har Indenrigs- og Sundhedsministeriet lagt til grund, at det planlagte arrangement efter det oplyste var begrundet i et ønske om at styrke et konstruktivt samarbejde i forbindelse med budgetlægningen. Efter det oplyste var formålet med arrangementet endvidere at bidrage til at bevare og styrke samarbejdet mellem forberedelsesudvalget og den administrative ledelse i regionen samt styrke samarbejdet med lokalpressen.

På den baggrund finder Indenrigs- og Sundhedsministeriet ikke grundlag for at antage, at det ville være ulovligt at afholde udgifter til embedsmænds deltagelse i det omtalte arrangement.

Ad c) Er det lovligt at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, med deltagelse af ledsagerne til kommunale og regionale politikere og embedsmænd?

Som udgangspunkt er der ikke efter de offentligretlige grundsætninger en adgang for kommunale og regionale myndigheder til at afholde udgifter til ledsagere til kommunale og regionale politikere og embedsmænd. Det vil således som udgangspunkt ikke være lovligt at afholde udgifter til bispisning af ledsagere i forlængelse af almindelige møder, hvor bispisningen alene har til formål at bispise deltagerne, således at mødet kan gennemføres uden, at de enkelte deltagere selv skal sørge for bispisning.

Hvis der imidlertid er tale om en særlig begivenhed, f.eks. en årlig middag med deltagelse af kommunale henholdsvis regionale politikere samt embedsmænd, jf. pkt. a og b, giver spørgsmålet anledning til tvivl. Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder imidlertid ikke at kunne afvise, at det henset til den kommunale og regionale interesse i at afholde sådanne arrangementer kan være lovligt tillige at afholde udgifter for de pågældendes ledsagere. Ministeriet finder således, at deltagelse af ledsagere i sådanne middage og repræsentationsarrangementer kan have en positiv effekt på samarbejdsrelationerne mellem kommunale henholdsvis regionale politikere og embedsmænd.

I den foreliggende sag finder Indenrigs- og Sundhedsministeriet ikke grundlag for at antage, at det ville være ulovligt tillige at afholde udgifter til ledsagere til regionale politikere og embedsmænd. Ministeriet har herved lagt vægt på, at der var tale om et årligt arrangement, der efter det oplyste havde til formål at bidrage til at bevare og styrke samarbejdet mellem forberedelsesudvalget og den administrative ledelse i regionen samt styrke samarbejdet med lokalpressen. Ministeriet har endvidere lagt vægt på, at

deltagelse af ledsagere til regionale politikere og embedsmænd i det omhandlede arrangement tillige kunne have en positiv effekt på samarbejdsrelationerne mellem regionale politikere og embedsmænd.

Ad d) Er det lovligt at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, med deltagelse af pressen?

Det bemærkes, at det i almindelighed er sagligt for kommunale og regionale myndigheder at repræsentere kommuner og regioner udadtil, jf. pkt. 2, 3, 4 og 5. Pressen har en vigtig rolle som formidler af information til offentligheden og spiller derfor en vigtig rolle for det politiske og administrative arbejde i kommunen henholdsvis regionen. På den baggrund er det i et vist omfang sagligt for kommunale og regionale myndigheder at afholde udgifter med henblik på at styrke samarbejdet med lokalpressen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ikke tidligere taget stilling til, hvorvidt der kan foreligge en kommunal henholdsvis regional interesse i at afholde udgifter til pressens deltagelse i en middag med underholdning og overnatning med deltagelse af kommunale og regionale politikere og embedsmænd. Der ses endvidere ikke at være taget stilling til spørgsmålet i den kommunalretlige litteratur.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder, at dette spørgsmål giver anledning til tvivl. Ministeriet finder imidlertid, at der ikke kan udelukkes, at der kan foreligge en kommunal henholdsvis regional interesse i at afholde en middag med underholdning og overnatning med deltagelse af pressen med henblik på at styrke samarbejdet med lokalpressen. I den samlede vurdering skal indgå, hvorvidt et sådant arrangement er egnet til at give pressen, kommunale og regionale politikere samt embedsmænd mulighed for at styrke samarbejdet i respekt for de forskellige roller, parterne har. Ministeriet finder, at der må tilkomme kommunale og regionale myndigheder et vist skøn i vurderingen heraf.

I den foreliggende sag er det oplyst, at det omtalte arrangement tillige havde et klart formål i forhold til samarbejde med pressen, og at arrangementet netop derfor var planlagt i det offentlige rum for at skabe åbenhed og gennemsigtighed i forhold til regionsrådets virke. Det forhold, at arrangementet tillige havde til formål at bidrage til at bevare og styrke samarbejdet mellem forberedelsesudvalget og den administrative ledelse i regionen, giver Indenrigs- og Sundhedsministeriet anledning til at bemærke, at det kan være lovligt at afholde et årligt arrangement, der har flere formål, jf. pkt. a.

På den baggrund finder Indenrigs- og Sundhedsministeriet ikke grundlag for at antage, at det ville være ulovligt at afholde udgifter til pressens deltagelse i det omtalte arrangement.

Ad e) Er det lovligt at afholde et arrangement, som det i sagen omhandlede, med deltagelse af pressens ledsagere?

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ikke tidligere taget stilling til, hvorvidt der kan foreligge en kommunal eller regional interesse i at afholde udgifter til ledsagere til pressens deltagelse i et arrangement, som det i sagen foreliggende. Der ses endvidere ikke at være taget stilling til spørgsmålet i den kommunalretlige litteratur.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det som udgangspunkt ikke er lovligt at afholde udgifter til pressens ledsagere. Det forhold, at det ikke kan afvises, at der kan foreligge en kommunal henholdsvis regional interesse i, at kommunale og regionale politikere og embedsmænd har ledsagere med, jf. pkt. c, kan imidlertid efter ministeriets opfattelse tale for, at der tillige lovligt kan afholdes udgifter til ledsagerne til pressen.

I den foreliggende sag havde det omtalte arrangement ifølge forberedelsesudvalget tillige et klart formål i forhold til styrkelse af regionens samarbejde med pressen, hvorfor arrangementet var planlagt i det offentlige rum for at skabe åbenhed og gennemsigtighed i forhold til regionsrådets virke.

På den baggrund finder Indenrigs- og Sundhedsministeriet ikke grundlag for at antage, at det ville være ulovligt at afholde udgifterne til deltagelse af ledsagere til pressen i det planlagte arrangement, idet regionale politikere og embedsmænd tillige var inviteret med ledsagere, og idet det i forhold til det i sagen omhandlede arrangement ikke kunne afvises, at der forelå en regional interesse heri, jf. pkt. c.

8. Ved vurderingen af lovligheden af et arrangement, som det i sagen omhandlede, skal tillige indgå en vurdering af, om kommunale og regionale myndigheder har handlet økonomisk forsvarligt, jf. pkt. 2, 3, 4 og 5. Kommunale og regionale myndigheder kan efter omstændighederne have ganske vide rammer for anvendelsen af kommunale henholdsvis regionale midler med henblik på at styrke samarbejdet mellem kommunale henholdsvis regionale politikere og embedsmænd og til repræsentationsformål, men eksorbitante udgifter hertil vil som udgangspunkt være i strid med grundsætningen om økonomisk forsvarlighed.

Spørgsmålet er således, om et arrangement, som det i sagen foreliggende, har en sådan karakter eller et sådant omfang, at arrangementet kan anses for at være i strid med grundsætningen om økonomisk forsvarlighed.

Afgørelsen af, hvad der er økonomisk forsvarligt, vil ofte bero på et skøn. Dette skøn kan være meget vanskeligt at foretage. Der må derfor forekomme kommunale og regionale myndigheder en vis margin, og efter omstændighederne kan rammerne være ganske vide.

Det er i den forbindelse en betingelse, at der ikke afholdes udgifter til foranstaltninger, der går videre end det kommunale og regionale formål tilsiger, herunder at der er et rimeligt forhold mellem udgiften og formålet.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er opmærksomt på, at Retten i Hillerød i dom afsagt den 10. april 2007 i Brixtofte-sagen blandt andet har taget stilling til afholdelse af repræsentationsudgifter i den daværende Farum Kommune, hvor repræsentationsudgifterne var på et helt ekstraordinært højt niveau. Dommen har fastlagt en grænse på 1.000 kr. for afholdelse af kommunale repræsentationsarrangementer, idet retten fandt, at en kuvertpris på 1.000 kr. som udgangspunkt er så høj, at det er ubetænkeligt at lægge til grund, at hvad der ligger derudover, må være strafbart. Retten har dog indlagt en ekstra bagatelgrænse, idet der som udgangspunkt kun er domfældt for det beløb, hvormed repræsentationsudgiften overskrider 1.000 kr. pr. kuvert, såfremt overskridelsen over 1.000 kr. pr. kuvert overstiger ca. 40 % af regningens omfang. Retten anfører

i sine præmisser, at anvendelsen af den samme kuvertpris i alle tilfælde uden sontring som grundlag for bedømmelsen lider af visse svagheder, idet eksempelvis en simpel arbejdsfrokost med kun en enkelt fremmed embedsmand som gæst ikke vil retfærdiggøre det samme forbrug som en middag med flere meget højtstående gæster. Retten finder imidlertid, at en forfinet efterprøvning resulterende i fluktuerende beløbsgrænser efter en indgående bedømmelse af hvert møde var så godt som umulig i den foreliggende sag, hvorfor retten tiltrådte den af anklagemyndigheden foretagne afgrænsning. Dommen er for tiden anket til Østre Landsret.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at den i dommen fastlagte grænse på 1.000 kr. pr. kuvert ikke er en absolut grænse, der gælder for alle kommunale eller regionale arrangementer. Efter omstændighederne kan det efter ministeriets opfattelse være lovligt for kommunale og regionale myndigheder at afholde et arrangement, uanset at prisen overstiger 1.000 kr. pr. kuvert. Det er ministeriets opfattelse, at den i dommen fastlagte grænse skal ses i lyset af, at den daværende Farum Kommunes repræsentationsudgifter var på et helt ekstraordinært højt niveau, ligesom der var tale om et meget stort antal middage på årsbasis. Når der er tale om et årligt arrangement, som det i sagen omhandlede, er det ministeriets opfattelse, at vurderingen af, om udgiften til et sådant årligt arrangement er eksorbitant og dermed ulovlig, må bero på den konkrete situation.

Efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse afhænger det således af de konkrete omstændigheder, hvorvidt et sådant årligt arrangement er lovligt. Der er således efter ministeriets opfattelse forskel på, om der alene afholdes en årlig middag, eller om der afholdes gentagne arrangementer i tilsvarende prislæg i løbet af et år. Efter ministeriets opfattelse er det relevant at lægge vægt på den samlede pris, ligesom det efter omstændighederne kan være relevant at foretage en konkret vurdering af deludgifter i et samlet arrangement. En konkret vurdering vil også kunne tage højde for eventuelle prisforskelle på f.eks. hovedstaden og provinsen.

I den foreliggende sag finder Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at det afgørende for, hvorvidt det planlagte arrangement må anses for økonomisk forsvarligt, må være det samlede beløb, der ville være anvendt pr. person. Henset til den gennemsnitlige pris pr. deltager på 835 kr. til middag, underholdning og overnatning finder ministeriet ikke anledning til at antage, at forberedelsesudvalgets vurdering af arrangementets omfang og karakter var i strid med grundsætningen om økonomisk forsvarlighed. Ministeriet finder samtidig ikke anledning til at foretage en vurdering af, hvorvidt dette beløb ville have været højere, hvis forberedelsesudvalget havde afholdt udgifter til drikkevarer, eller lavere, idet der var kommet en del afbud vedrørende overnatning. Det er videre ministeriets opfattelse, at udgiften ville være egnet til at tjene et regionalt formål, og at udgiften ikke ville gå ikke videre, end hvad formålet tilsiger.

Den samlede udgift kan således efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse ikke anses for at være eksorbitant og dermed ulovlig.

9. Sammenfatning

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder ikke grundlag for at antage, at det ville være ulovligt at afholde udgifter til regionale politikeres deltagelse i det i sagen omhandlede arrangement. Ministeriet finder i den forbindelse ikke, at det kan tillægges betydning, at

det planlagte arrangement lå et par måneder efter budgetvedtagelsen. Ministeriet har i den forbindelse lagt til grund, at der var tale om et årligt arrangement, der havde til formål at bidrage til at bevare og styrke samarbejdet mellem forberedelsesudvalget og den administrative ledelse i regionen samt styrke samarbejdet med lokalpressen. Den tidsmæssige forskydning i forhold til budgetvedtagelsen har således ikke betydning for lovligheden af arrangementet.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder heller ikke grundlag for at antage, at det ville være ulovligt at afholde udgifter til embedsmænds deltagelse i det omtalte arrangement.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder endvidere ikke grundlag for at antage, at det ville være ulovligt tillige at afholde udgifter til ledsagere til regionale politikere og embedsmænd. Ministeriet har herved lagt vægt på, at der var tale om et årligt arrangement, der efter det oplyste havde til formål at bidrage til at bevare og styrke samarbejdet mellem forberedelsesudvalget og den administrative ledelse i regionen samt styrke samarbejdet med lokalpressen. Ministeriet har endvidere lagt vægt på, at deltagelse af ledsagere til regionale politikere og embedsmænd i det omhandlede arrangement tillige kunne have en positiv effekt på samarbejdsrelationerne mellem regionale politikere og embedsmænd.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder ikke grundlag for at antage, at det ville være ulovligt at afholde udgifter til pressens deltagelse i det omtalte arrangement.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder ikke grundlag for at antage, at det ville være ulovligt at afholde udgifterne til deltagelse af ledsagere til pressen i det planlagte arrangement, idet regionale politikere og embedsmænd tillige var inviteret med ledsagere, og idet det i forhold til det i sagen omhandlede arrangement ikke kunne afvises, at der forelå en regional interesse heri.

Henset til den gennemsnitlige pris pr. deltager på 835 kr. til middag, underholdning og overnatning finder Indenrigs- og Sundhedsministeriet ikke anledning til at antage, at forberedelsesudvalgets vurdering af arrangementets omfang og karakter var i strid med grundsætningen om økonomisk forsvarlighed.

Det er på den baggrund Indenrigs- og Sundhedsministeriets samlede opfattelse, at der ikke er grundlag for at antage, at det ville være ulovligt at afholde det planlagte arrangement.

Som anført i udtalelsen har lovligheden af arrangementet på flere punkter givet Indenrigs- og Sundhedsministeriet anledning til tvivl. Dette hænger sammen med, at de offentligtretlige grundsætninger, der finder anvendelse ved bedømmelse af et arrangement, som det i sagen omhandlede, efter sagens natur er skønsmæssige og ikke giver en præcis afgrænsning af, i hvilke tilfælde det er lovligt at afholde et sådant arrangement. Med ministeriets udtalelse er grundsætningernes betydning for lovligheden af det i sagen omhandlede arrangement blevet klargjort. Ministeriet finder i den forbindelse ikke grundlag for at antage, at den retsopfattelse, statsamtmanden for Nordjylland Amts udtalelse har givet udtryk for, forud for ministeriets udtalelse kunne karakteriseres som værende i strid med de nævnte grundsætninger.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ved kopi af dette brev meddelt Statsforvaltningen Nordjylland ministeriets retsopfattelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet foretager herefter ikke videre i sagen.

Med venlig hilsen

Inger Mogensen